

§ 16b miljøtilladelse på husdyrbruget Holkvej 7, 6900 Skjern
Den 29. maj 2023

Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

**NATURENS
RIGE**

Ejer af husdyrbruget på
Holkvej 7
6900 Skjern

Sagsbehandler
Julie Storm Stausholm
Direkte telefon
9974 1729
E-post
Julie.stausholm@rksk.dk
Dato
Den 29. maj 2023
Sagsnummer
23-002782

Miljøtilladelse

gældende for husdyrbruget på adressen
Holkvej 7, Skjern

Virksomhedens art:	Kvægbrug og kyllinger
Matrikel nr.:	6a Østerby, Bølling
Betegnelse:	Husdyrbrug omfattet af § 16b i husdyrbrugloven
Tilsynsmyndighed:	Ringkøbing-Skjern Kommune
Kvalitetssikret af:	PB, Ringkøbing-Skjern Kommune

Indholdsfortegnelse

Stamblad:	4
Oplysninger om husdyrbruget:	4
Meddelelse af miljøtilladelse	5
Baggrund og kort resumé	5
Biaktiviteter	5
Afgørelsen	5
Vilkår for miljøtilladelse	7
Generelt	7
Nye og renoverede stalde	7
Nye opbevaringsanlæg	8
Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier	8
Ny gyllebeholder	9
Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand	9
Beskyttelse i forhold til naboer	10
Tilsyn, kontrol og egenkontrol	11
Uheld og risici	12
Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi	12
Ophør	12
Formalia	13
Lovgrundlag	13
Høring og offentliggørelse	13
Klagevejledning	14
Udnyttelse og kontinuitet	15
Miljøvurderingen	17
Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.	17
Beskrivelse af husdyrbruget	17
Lokalisering	21
Forbudszoner	21
Afstandskrav	21
Afstand fra beholdere til vandløb	23
Beskyttelseslinjer	23
Samlet vurdering af lokalisering	24

Påvirkning af landskab	24
Samlet vurdering af påvirkningen af landskab	27
Påvirkning af vilde planter og dyr	28
Ammoniak påvirkning af natur	28
Påvirkning af bilag IV-arter	31
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	33
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand	34
Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand	38
Påvirkning af naboer	39
Lugt	39
Støj og rystelser	41
Lys	43
Fluer og skadedyr	43
Støv	43
Transport	44
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener	45
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)	45
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen	45
Alternative løsninger	48
0-alternativ	48
Egenkontrol	49
Konklusion	49
Bilag 1: Situationsplan	50
Bilag 2: Bygningsoversigt	51
Bilag 3: Afløbsplan	51
Bilag 4: Natur	52
Bilag 5: Adresser inden for konsekvensradius	54

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luffotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på adressen Holkvej 7, Skjern
Bedriftens adresse	Holkvej 7, Skjern
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	Slagtekalverådgivning ApS Konsulent Maja Bakke Mobil: 2144 1252 E-mail: mb@slagtekalve.dk
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer	7600026332
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16b i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	237431 version 2

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
Kyllingehus	2099	1900	Kyllinger	Fast gulv med strøelse	-
Slagtekalvestald	2427	885	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse	-
		885	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.)	Dybstrøelse	-
Nye staldafsnit					
Ny kalvestald (starterstald)	1072	700	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse	-
Andre nye bygninger					
Ny silo – sokkelmål 16 m i diameter og 10 meter høj					

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
Gyllebeholder	Flydende	450	113	Ingen
Gl. møddingsplads – tages ud af drift	Fast		1163	Ingen
Nye opbevaringslagre				

Ny gyllebeholder - 24 m i diameter og 6 m i totalhøjde	Flydende	2500	536	Telt
Ny møddingsplads	Fast		150	Ingen

Meddelelse af miljøtilladelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 27. januar 2023 en ansøgning om miljøtilladelse af husdyrbruget beliggende på adressen Holkvej 7, Skjern. Der ansøges om et produktionsareal på i alt 4370 m² til slagtekalveproduktion og produktion af skrabekyllinger.

Der er ikke tidligere meddelt miljøtilladelse til husdyrbruget på Holkvej 7, 6900 Skjern i henhold til husdyrbrugloven §16b.

Kort resumé

Ansøgningen om miljøtilladelse omfatter hele husdyrbruget. Der opføres en ny kalvestald på 1072 m² med et produktionsareal på 700 m². Stalden etableres med dybstrøelse. Stalden opføres nord for de eksisterende stalde på ejendommen.

Der opføres ligeledes en ny gyllebeholder på 2500 m³. Gyllebeholderen opføres i tilknytning til det eksisterende byggeri og umiddelbart øst for kyllingehuset. Den overdækkes med telt, hvilket bidrager med en reduktion på 50 % af ammoniakfordampningen.

Der etableres også en ny møddingsplads på 150 m² nord for den nye stald. Derudover opføres en ny silo med en højde på 10 meter. Siloen placeres i tilknytning til de eksisterende siloer ved halmladen.

Ansøger ejer og driver en anden ejendom på Østerbyvej 10, 6900 Skjern hvor der produceres slagtekalve. Afstanden mellem de to ejendomme er 1,2 km i luftlinje. På baggrund af afstanden og at ejendommene hver især kan drives som selvstændige enheder vurderes det, at der ikke er tale om en teknisk- og forureningsmæssig forbindelse ejendommene imellem.

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøtilladelse til husdyrbruget på ejendommen matr.nr. 6a Østerby, Bølling beliggende på adressen Holkvej 7, 6900 Skjern. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16b i Husdyrbrugloven og på de angivne vilkår.

Miljøtilladelsen gælder hele husdyrbruget uden arealer og omfatter opførelse af en ny kalvestald på 1072 m² med et produktionsareal på 700 m². Stalden etableres med dybstrøelse. Stalden opføres nord for og i tilknytning til de eksisterende stalde på ejendommen. Der opføres ligeledes en ny gyllebeholder på 2500 m³. Gyllebeholderen opføres i tilknytning til det eksisterende byggeri og umiddelbart øst for kyllingehuset. Der etableres en ny møddingsplads på 150 m² nord for den nye

stald. Derudover opføres en ny silo med en højde på 10 meter. Siloen placeres i tilknytning til de eksisterende siloer ved halmladen.

Miljøtilladelsen gælder hele husdyrbruget og omfatter følgende produktionsarealer i eksisterende stalde:

Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Kyllinger, skrabekyllinger	1900
Kalve under 6 mdr., dybstrøelse	885
Ammekøer, slagtekalve over 6 mdr., dybstrøelse	885
I alt	3670

Samt opførelse af en ny staldbygning i tilknytning til eksisterende bebyggelse:

Dyretype og staldsystem	Prod. areal (m ²)	Totalt areal (m ²)
Kalve under 6 mdr., dybstrøelse	700	1072

Afgørelse om miljøtilladelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 237431, indsendt den 27. januar 2023, version 2.

Afgørelsen om miljøtilladelse af husdyrbruget Holkvej 7, 6900 Skjern meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler endvidere dispensation fra afstandskravet til naboskel jf. §8, stk. 1, nr. 7 i Husdyrbrugloven i forbindelse med placering af den nye gyllebeholder. Dispensationen meddeles i henhold til §9, stk. 3 i Husdyrbrugloven (Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.). Den nye gyllebeholder på 2500 m³ må placeres 7 meter fra naboskel.

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøtilladelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Der gøres endvidere opmærksom på, at forinden etablering af regnvandsbassin, skal der søges om tilladelse dette.

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for miljøtilladelse

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i denne miljøtilladelse. Miljøtilladelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøtilladelsen.
- 2) Tilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis tilladelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.
- 3) Udnyttelse anses for, at foreligge når byggeriet faktisk er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse og kontinuitet i Formalia.
- 4) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 5) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøtilladelse.

Nye og renoverede stalde

- 6) Der må opføres en kalvestald på i alt 1072 m², hvor af produktionsarealet udgør 700 m². Stalden skal etableres med dybstrøelse.
- 7) Det nye byggeri skal opføres således, at valg af byggemateriale og farver vil falde i harmoni med de eksisterende bygninger og det omgivende landskab. Farver skal derfor være afdæmpede nuancer og materialer skal være ikke reflekterende.
- 8) Den eksisterende slørende beplantning omkring husdyrbruget skal bevares og beplantningen skal vedligeholdes.

Nye opbevaringsanlæg

- 9) Der må opføres en ny gyllebeholder med en kapacitet på 2500 m³. Gyllebeholderen opføres øst for den eksisterende kyllingestald.

Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

- 10) Dyreholdet på ejendommen må etableres i de med rødt markerede stalde på kort nedenfor.

- 11) I stalde med dyrehold skal dyretype og staldkategori på arealer der anvendes til produktion være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
Kyllingehus	2099	1900	Kyllinger	Fast gulv med strøelse
Slagtekalvestald	2427	885	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse
		885	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.)	Dybstrøelse
Nye staldafsnit				
Kalvestald (starterstald)	1072	700	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse

- 12) På husdyrbruget skal der anvendes teknologier til reduktion af ammoniakemission som angivet i tabellen nedenfor.

Enhed	Miljøteknologi	Effekt NH ₃ -N %
Ny gyllebeholder	Teltoverdækning	50

13) Miljøteknologierne skal drives som anført i tabellen nedenfor.

Enhed	Driftsvilkår teltoverdækning
Teltoverdækning	<p>Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Det kan accepteres, at teltoverdækningen står åben i forbindelse med tømning og udbringning i en sammenhængende periode på max 1 uge når der køres gylle ud. Herefter skal teltoverdækningen lukkes.</p> <p>Skader på den faste overdækning skal repareres straks, således at overdækningen altid er helt tæt. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der inden to hverdage efter skadens opståen indgås aftale om reparation. Kommunen underrettes straks herom.</p> <p>Pumpning af gylle til gyllebeholder med teltoverdækning skal ske via et dykkes indløb, eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb.</p>

Ny gyllebeholder

14) Der skal etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle ved gyllebeholderen finder sted. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter end påfyldning af gylle. Et alternativ til etablering af en støbt plads er, at pumpningen/sugningen af gylle fra beholderen altid sker med selvfyldende vogn eller lign., der har returløb til beholderen.

Såfremt der bakkes til beholderen, skal der etableres en anordning der sikrer beholderen mod påkørsel.

15) Den nye gyllebeholder på 2500 m³ er omfattet af krav om fast overdækning i form af teltoverdækning.

16) Gyllebeholderen må ikke uden kommunens tilladelse tages i brug til andet formål end det ansøgte.

17) Gyllebeholderen skal fjernes uden udgift for kommunen, når den ikke længere er i brug til det formål, hvortil den er tilladt.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

18) Der skal i forbindelse med etablering af den nye stald ansøges om nedsivningstilladelse.

19) Der skal til beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand træffes foranstaltninger som anført i tabellen nedenfor.

Vask af maskiner	Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.
Rengøring af arealer	Affald, foderrester, gødningsspild mv. skal fjernes fra befæstede arealer, som har afledning af overfladevand til nedsivning eller recipient.
Vedligeholdelse af anlæg	Afløb, beholdere, pumper og andet, som anvendes til afledning af spildevand, restvand og saftafløb, skal altid være i driftsklar stand. Ændret håndtering af spildevand, restvand og saftafløb skal anmeldes til kommunen.
Håndtering af gylle	Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og eventuelt spild skal straks opsamles. Påfyldning af gyllevogne skal ske med vognmonteret pumpe, der har returløb til tanken eller på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder.
Opbevaringsanlæg generelt	Opbevaringskapaciteten skal være mindst 9 måneder.
Oplag af olie og medicin	Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus. Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening. Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.
Affald	Affald skal opbevares og bortskaffes, efter kommunens til en hver tid gældende affaldsregulativ.

Beskyttelse i forhold til naboer

- 20) Der skal til beskyttelse imod væsentlige naboer træffes foranstaltninger, som anført i tabellen nedenfor.

Fluer og skadedyr	Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.
Lugt	Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder renholdelse og tørhed på den faste del af staldgulvet, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.

Støj	Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige nedenstående værdier, målt ved nabobeboelser, eller deres opholdsarealer.			
	Dag	Tidsrum	db(A)	Midlingstid
	Mandag - fredag	07.00 - 18.00	55	8 timer
	Mandag - fredag	18.00 - 22.00	45	1 time
	Lørdag	07.00 - 14.00	55	7 timer
	Lørdag	14.00 - 18.00	45	4 timer
	Lørdag	18.00 - 22.00	45	1 time
	Søn- og helligdag	07.00 - 22.00	45	1 time
	Alle dage	22.00 - 07.00	40	½ time
Kontrol og målinger for støj	<p>Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt medmindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke er overholdte.</p> <p>Måle- og beregningspunkter fastsættes efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.</p> <p>Hvis de fastsatte støjgrænser overskrides, skal der sammen med rapport om målinger/ beregninger fremsendes forslag til støjreduktion ned til de fastsatte grænseværdier og med tidsplan for gennemførelse.</p> <p>Ved målinger/beregninger for støj, udarbejdelse af afrapportering og gennemførelse af eventuelle tiltag for støjreduktion, skal udgifterne hertil alene afholdes af virksomheden.</p>			
Lys	<p>Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.</p> <p>Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.</p>			
Støv	<p>Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.</p> <p>Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner, eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.</p>			
Døde dyr	<p>Døde dyr skal bortskaffes til godkendt destruktionsvirksomhed. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal opbevares og afhændes i overensstemmelse med den til enhver tid gældende bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.</p>			

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 21) Dokumentation i form af logbog, kvitteringer og opbevaringsaftaler opbevares i mindst 3 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.

Uheld og risici

- 22) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.
- 23) Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.
- 24) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

- 25) På husdyrbruget skal der være fokus på energioptimering evt. ved et energitjek.

Ophør

- 26) Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Bl.a. skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand, samt affald bortskaffes, efter gældende regler.

Note:

Efter landzonebestemmelserne jf. planlovens §§ 37 og 38 kan overflødige driftsbygninger tages i brug til en række formål, uden egentlig kommunal godkendelse, altså alene efter anmeldelse.

Formalia

Lovgrundlag

Miljøtilladelsen er givet på baggrund af husdyrbrugloven, hvor krav efter VVM-direktivet og habitatdirektivet, samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Miljøtilladelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for miljøtilladelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2021-2033
- Husdyrbrugloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 2225 af 27. november 2021
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning nr. 2243 af 29. november 2021 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning nr. 1142 af 10. juli 2022 (gødningsanvendelsesbekendtgørelse)
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 1392 af 4. oktober 2022
- (Naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 2091 af 12. november 2021
- Bekendtgørelse om affald, nr. 2512 af 10. december 2021 (Affaldsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1257 af 27. november 2019 (Olietankbekendtgørelsen)

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Udkastet til miljøtilladelsen har været i 2 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra den 8. maj 2023 til den 22. maj 2023.

Naboer: Ejere og beboer af boliger og bygninger indenfor konsekvensradius på 457 meter

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at udvidelsen på anlæggene generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i den matrikel, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der ikke er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om miljøtilladelsen vil blive offentliggjort den 29. maj 2023 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøtilladelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af miljøtilladelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 26. juni 2023.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevarerklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse og kontinuitet

En miljøtilladelse efter § 16b i husdyrbrugloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at miljøtilladelsen er meddelt. Miljøtilladelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri anses en tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet miljøtilladelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Afdelingsleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Julie Storm Stausholm
Miljømedarbejder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til miljøtilladelse er sendt til:

Ansøger: Ejer af husdyrbruget Holkvej 7, 6900 Skjern

Konsulent: Slagtekalverådgivning, konsulent Maja Bakke, e-mail: mb@slagtekalve.dk

Ejere og beboer af boliger/bygninger inden for konsekvensradius på 457 meter

Kopi af miljøtilladelse er sendt til:

- Slagtekalverådgivning ApS, konsulent Maja Bakke, e-mail: mb@slagtekalve.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, e-mail: husdyr@rgo.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, e-mail: senord@sst.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk,
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsraadet.dk

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om miljøtilladelse efter § 16 b i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse.

Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ansøgningen omfatter opførelse af en ny kalvestald på 1072 m² med et produktionsareal på 700 m². Stalden etableres med dybstrøelse. Stalden opføres nord for de eksisterende stalde på ejendommen. Der opføres ligeledes en ny gyllebeholder på 2500 m³. Gyllebeholderen opføres i tilknytning til det eksisterende byggeri og umiddelbart øst for kyllingehuset. Der etableres en ny møddingsplads på 150 m² nord for den nye stald. Derudover opføres en ny silo med en højde på 10 meter. Siloen placeres i tilknytning til de eksisterende siloer ved halmladen.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de nye bygninger og opbevaringsanlæg er en naturlig udvidelse af husdyrbruget, som er erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Beskrivelse af husdyrbruget

Ansøgt drift

Stalde og produktioner Ansøgt drift						
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem		Produktionsareal m ²
Kyllingehus	2099	Mekanisk ventilation	6 m	(#565256) Kyllinger, Skrabekyllinger	0	1900
Slagtekalvestald	2427	Naturlig ventilation	3 m	(#565370) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	885
				(#565257) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	0	885
NY kalvestald	1072	Naturlig ventilation	3 m	(#565258) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	700
Sum						4370

Produktionsarealet til slagtekalvene udvides med et nyt starterafsnit til de mindste kalve (ny kalvestald). Det nye staldafsnit bliver på 1072 m² med et produktionsareal på 700 m² og etableres med dybstrøelse. Derudover opføres en ny gyllebeholder på 2500 m³, en ny møddingsplads på 150 m² samt en ny silo på 10 meter.

Områder, hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for at gødningsafsætte, medregnes ikke som produktionsareal.

Nudrift

Stalde og produktioner Nudrift						
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem		Produktionsareal m ²
Kyllingehus	2099	Mekanisk ventilation	6 m	(#565259) Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger	0	1900
Slagtekalvestald	2427	Naturlig ventilation	3 m	(#565374) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	0	885
				(#565372) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	885
Sum						3670

Tidligere godkendelser:

Husdyrbruget fik i februar 2003 en afgørelse om ikke VVM-pligt.

8-års drift

Stalde og produktioner 8 års drift 2009						
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem		Produktionsareal m ²
Kyllingehus	2099	Mekanisk ventilation	6 m	(#565260) Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger	0	1900
Slagtekalvestald	2427	Naturlig ventilation	3 m	(#565375) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	0	885
				(#565373) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	885
Sum						3670

Beskrivelse af 8-årsdrift:

Husdyrbrugets 8-årsdrift er identisk med nudriften.

Indretning og drift

Ansøger oplyser:

På Holkvej 7 produceres der slagtekalve og slagtekyllinger. Der er to produktionsområder, en stald til kyllinger og en stald til slagtekalvene. Der ønskes at udvide slagtekalveproduktionen, med en ny starterstald. Denne skal etableres på den gamle møddingsplads.

Slagtekalveproduktionen

Slagtekalveproduktionen er en full-line produktion, hvor kalvene ankommer som 2-4 ugers kalve og slagtes som 9-10 mdr. De går i dybstrøelsesbokse. Når kalvene ankommer, fodres de med mælk i sutteautomater og derudover adgang til ad libitum kraftfoder og vand. Kalvene har adgang til vand, kraftfoder og grovfoder frem til slagt. Der fodres med automatisk foderanlæg.

Der indsættes kalve hver 14. dag og der afsættes kalve til slagt hver 14. dag. Alle kalve produceres under konceptet "Dansk Kalv", som sikrer høj dyrevelfærd, med bl.a. 10 % mere plads.

I ansøgt drift ansøges der om tilladelse til at opføre en ny starterstald. Her vil kalvene blive startet op i små hold af 6-8 kalve. Når kalvene er ca. 10-12 uger, flyttes de fra starterafsnittet, til den store stald, hvor de er til de slagtes. Der er ansøgt med dybstrøelse til henholdsvis kalve under 6 mdr. og slagtekalve over 6. mdr.

Kyllingeproduktionen

På ejendommen produceres der årligt ca. 250.000 slagtekyllinger, af langsomt voksende race. Kyllingerne produceres på fast gulv med strøelse. Kyllingerne ankommer til ejendommen i ægget og udklækkes i stalden. Kyllingerne er ca. 45 dage ved slagtning. De fodres ad libitum med pille foder og vand. Der er ca. 7 hold kyllinger igennem om året. Det er alt ind og alt ud produktion. Der er ansøgt med skrabe-kyllinger.

Gødningsopbevaringsanlæg

I ansøgt drift ønsker ansøger at bygge en ny gyllebeholder med en kapacitet på 2500 m³. Dette er for at få gyllen tættere på udbringningsarealerne, hvor ansøger ejer ca. 80 ha. Arealerne ligger omkring ejendommen på Holkvej 7, Skjern. Der er brug for ca. 2500 m³ gylle for at kunne dække behovet for gødning på de 80 ha.

Den nye gyllebeholder bliver ca. 24 m i diameter og 5-6 meter i højden inklusiv teltoverdækning. Den placeres øst for kyllingehuset.

Der er en mindre gyllebeholder på ejendommen, som ikke bruges til retur-gylle på ansøgningstidspunktet. Men der er mulighed for at den vil kunne bruges til det, da den er vedligeholdt med eftersyn og logbog.

Med en ny gyllebeholder på ejendommen, vil kyllingemøg med al sandsynlighed også leveres til biogas. Med en øget kapacitet der kan leveres til biogasanlægget, vil der blive returneret ca. 9500 m³.

Der er i alt en samlet opbevaringskapacitet på 6300 m³ på de tre ejendomme Holkvej 7, Østerbyvej 10 og Arnborgvej 13, 6900 Skjern. Alle ejendomme drives af ansøger.

Der ansøges om tilladelse til at etablere en ny møddingsplads på 6m x 25m mod nordøst og parallelt med den gamle eksisterende møddingsplads. Sidstnævnte fjernes, fordi den nye kalvestald skal ligge der hvor møddingspladsen ligger i dag. Den nye møddingsplads etableres med fast bund og afløb til den lille gyllebeholder.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Mødding NY	Fast				150
Gylletank	Flydende				113
Ny Gylletank	Flydende			6 x 23 m eller 5 x 25 m	536
Nudrift					
Gylletank	Flydende				113
Møddingsplads GL.	Fast				1163
8 års drift					
Gylletank	Flydende				113
Møddingsplads GL.	Fast				1163

Gødningsandele			
Lagernavn	Gødningstype	Øvrige oplysninger	Areal (m ²)
Ansøgt drift			
Mødding NY	Kvæg, heste, får og geder		150
Nudrift - Ingen data			
8 års drift - Ingen data			

Opbevaringsanlæg med miljøteknologi

Den nye gyllebeholder etableres med teltoverdækning, så den kan modtage returgylle fra biogasanlægget.

Opbevaringslagre med miljøteknologi		
Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
Ny Gylletank	Teltoverdækning på gylletank	50,0
Nudrift - Ingen data		
8 års drift - Ingen data		

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

Alt kalvedybstrøelse leveres til biogas. I nudrift returneres gyllen ikke til Holkvej, men en af ansøgers andre gylletanke, på enten Østerbyvej 9, hvor der er en kapacitet på 2700 m³, eller på Arnborgvej 13, hvor der er en kapacitet på 650 m³.

Kyllingemøget køres direkte til udspreddning på marken.

Der modtages ca. 6500 m³ returgylle fra biogasanlægget.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger samlet set har tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommene.

Lokalisering

Forbudszoner

Indenfor forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Afstand målt fra nybyggeri/bygning, hvor ændringen eller udvidelsen sker
By - og sommerhuszoner	50 meter	4,4 km og 5,5 km
Lokalplanområder	50 meter	895 m
Nabobeboelsesbygninger	50 meter	98 m
Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 meter	4,8 km

* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der er intet nybyggeri eller ændringer/udvidelser i de eksisterende bygninger indenfor forbudszonerne.

Afstandskrav

Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilage- opbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskravene gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen.

Type	Afstandskrav (m)	Mindste afstand til anlæg (m)
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	> 25 meter
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	> 50 meter
Vandløb, dræn og søer * ¹	15	> 15 meter
Offentlig vej, privat fællesvej	15	> 15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	25	> 25 meter
Beboelse på samme ejendom * ²	15	> 15 meter
Naboskel	30	7 meter (ny gyllebeholder)

*¹ Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m² skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

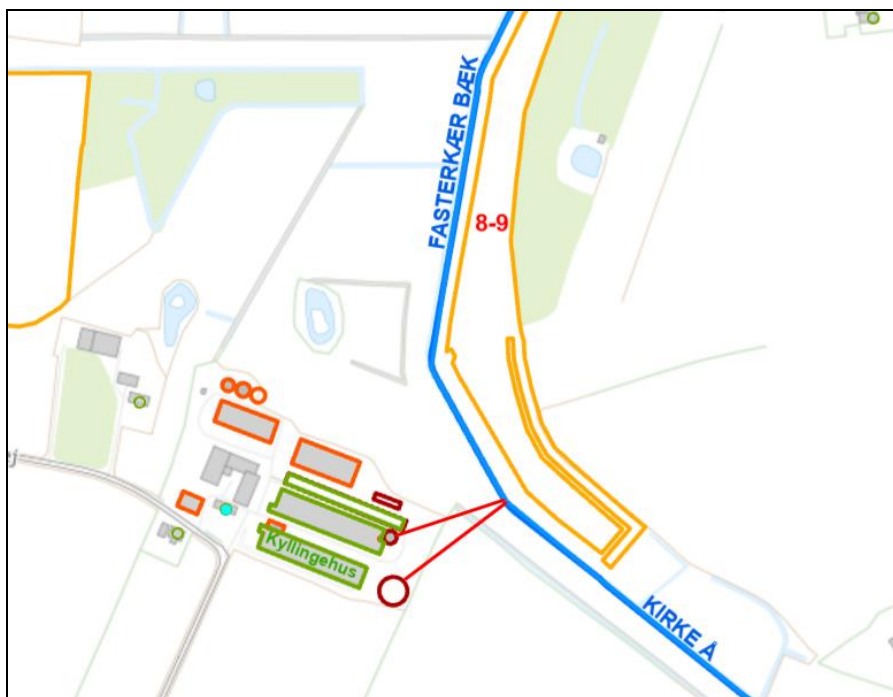
*² Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Placeringen af den nye gyllebeholder kan ikke overholde afstandskravet til naboskel. Ansøger har i ansøgningen redegjort for dette og skriver følgende:

Afstand fra beholdere til vandløb

Der ligger et vandløb vest for husdyrbruget. På kortet nedenfor ses vandløbet, placeringen af to beholdere og den korteste afstand derimellem. Afstanden fra den lille beholder til vandløbet måles på kortet til 104 meter. Afstanden fra den nye gyllebeholder til vandløbet måles til 118 meter.

På kortet ses et helt lige vandløb. Men vandløbet er for nylig blevet genslynget og løber nu i et bugtet forløb igennem landskabet. Det har resulteret i, at der reelt er en større afstand mellem beholdere og vandløb end angivet her i teksten og på nedenstående kort. Afstandskravet om 100 m til vandløb kan derfor overholdes, og der stilles ikke vilkår om montering af alarmer.

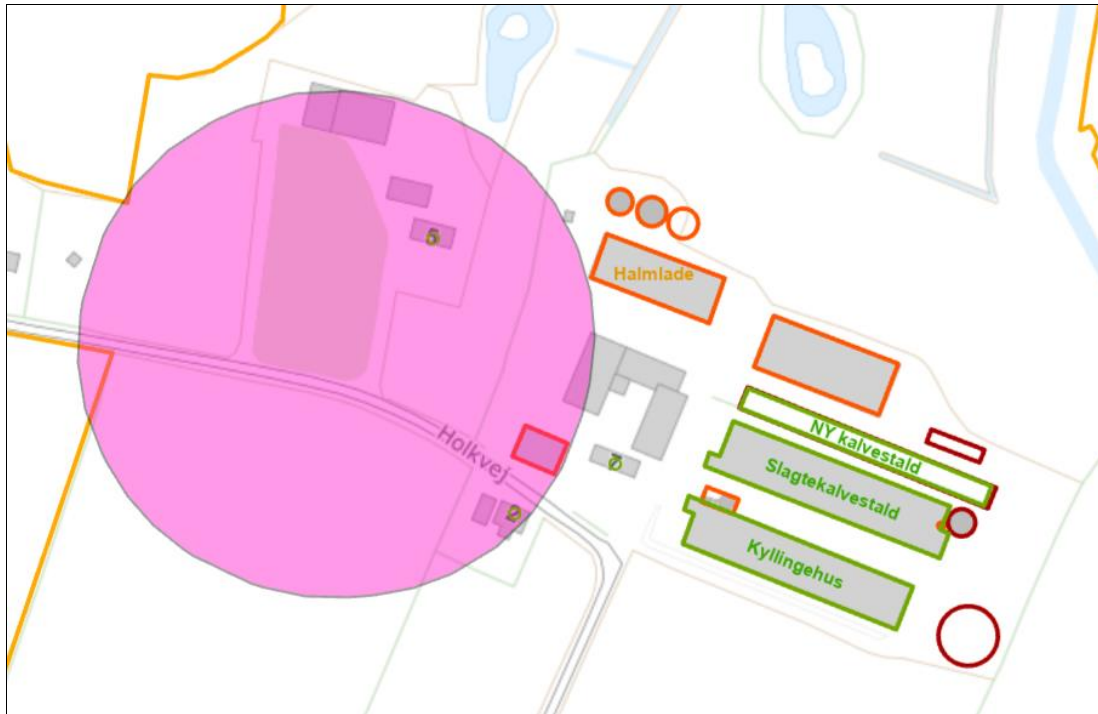
Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med X angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller udenfor linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		X	Skove		X
Strand		X	Fortidsminder		X
Søer		X	Kirker		X
Vandløb		X			

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Kort: Nyt byggeri ligger udenfor beskyttelseslinje for en gravhøj lokaliseret vest for husdyrbruget.

Samlet vurdering af lokalisering

Idet husdyrbruget ligger udenfor forbudszoner, alle afstandskrav er overholdt på nær afstand til naboskel og anlæggets placering ikke er i strid med beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Husdyrbruget ligger uden for de områder, som i kommuneplanen er udpeget som geologiske interesseområder, bevaringsværdige landskaber, større uforstyrrede landskaber og værdifulde kulturmiljøer.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget ligger i landskabstypen Skovbjerg Bakkeø Landbrugslandskab.

Landskabet har kapacitet til indpasning af landbrugsbyggeri i alle skala.

Det er væsentligt, at nyt byggeri tilpasses det eksisterende byggeri, så den samlede bygningsmasse fremstår ensartet og harmonisk i landskabsbilledet.

Landbrugsbyggeri og stort markant byggeri ligger generelt med en åben afgrænsning og uden grøn beplantning. Landbrugsbyggeri indgår derved i udsigterne i både dette landskabsområde og udsigterne i de omgivende landskabsområder. Nyt byggeri bør efterligne karaktertrækket ved ikke være omkranset af bevoksning, men kan afskærmes af fragmenteret beplantning, som er karakteristisk for landskabsområdet.

I terrænlavningerne bør der kun etableres byggeri i lille skala.

Bygningsbeskrivelse

Ansøger oplyser:

I ansøgt drift ansøges der om tilladelse til at bygge et nyt staldafsnit til småkalvene. Stalden skal bygges på den eksisterende møddingsplads. Der er etableret fast bund, med afløb til en mindre eksisterende gylletank. Pladsen er etableret med en betonbagvæg. Der skal bygges en halvtagsløsning, med 35 mindre bokse. Boksene skal være 3 m bred og ca. 6,3-6,5 m dybe. Boksenes vægge i siden skal bygges af fundablokke, bagvæggen er det eksisterende beton. Taget bliver i B-6 eller B-9 fibercement tagplader. Taget kommer til at gå ud over boksens dybde, for at undgå regnvand inde i boksene.

Derudover ønskes der at opføre en ny gylletank med et volumen på 2500 m³. Denne bliver ca. 24 m i diameter og 5-6 meter i total højde. Den ønskes placeret øst for kyllingehuset.

Da den eksisterende møddingsplads i ansøgt drift skal bruges til stald, ansøges der om tilladelse til at anlægge en ny møddingsplads, der er 6x25 m. Nordøstligt på ejendommen, parallelt med den gamle møddingsplads. Der etableres fast bund med afløb til den mindre gylletank.

Der ønskes at opføre en ny amerikaner silo, i rækken af de to øvrige, der er placeret NV på ejendommen (nr. 14 på oversigtskortet). Denne skal være på størrelse med den eksisterende (nr. 13), med et sokkelmål på 16 m i diameter og 10 meters højde.

Kommunens vurdering:

Den nye kalvestald, gyllebeholderen, møddingspladsen samt siloen opføres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse. Derfor vil hele ejendommen fremstå som en samlet enhed efter udvidelsen. Der skabes sammenhæng mellem nye og gamle bygninger ved at arbejde med en gennemgående farveholdning og materialevalg. Ny bygningsmasse vil blive opført i lignende materialer og farvevalg som de eksisterende bygninger.

For at fremme byggeriets indpasning i landskabet stilles vilkår til et afdæmpet valg af farvenuance samt brug af ikke reflekterende materialer.

Beplantning:

Landskabet fremstår som et åbent landskab med marker i omdrift. De er adskilt med eksisterende læhegn og punktbeplantninger der bryder indsigtslinjerne til ejendommene i området.

Beplantning udgør et betydningsfuldt element ved at relatere et bygningsanlæg til landskabet og visuelt binde det til jordoverfladen og skabe et harmonisk anlæg.

Især beplantningen op til og omkring bygningerne har betydning for helhedsbilledet i forhold til omgivelser og landskabet. Sammen med stillingtagen til materialer og farver er beplantning vigtigt for staldanlægs miljø ude og inde samt for den visuelle opfattelse af byggeriet i sig selv og i tilknytning til dets omgivelser.

Den nye gyllebeholder placeres 335 meter fra Toftevej. Billedet nedenfor er taget fra Toftevej og viser indkig til ejendommen fra syd. Gyllebeholderen kommer til at ligge mellem den eksisterende bygningsmasse og læhegnet mod øst. Læhegnet strækker sig fra Toftevej og op forbi ejendommen. Det skærmer for indkig til den nye beholder når man kører fra øst mod vest på Toftevej. Sammen med punktbeplantninger afskærmer læhegnet også, så naboer øst for ejendommen ikke har direkte indkig

til beholderen. Derudover er der beplantning på bagsiden af ejendommen som skaber en baggrund gyllebeholderen ses på imod. Det vurderes derfor ikke nødvendigt at etablere yderligere beplantning.

Det nye staldafsnit til kalve etableres mellem den eksisterende slagtekalvestald og maskinhus. Den placeres derfor både i tilknytning til eksisterende bygningsmasse og bag kyllingehus og slagtekalvestald. Det nye staldbyggeri vil derfor ikke kunne ses fra Toftevej.

Den nye silo bliver 10 meter høj og placeres i tilknytning til de eksisterende siloer på ejendommen. Den bliver ikke højere end de eksisterende og vil ligesom gyllebeholderen ses på en baggrund af eksisterende beplantning. Derudover vil kun den øverste del af siloen kunne ses fra Toftevej, fordi den placeres bag staldanlægget. I forhold til nærmeste nabo med vest placeres siloen 40 meter fra naboskel og indkigsmæssigt bag de to eksisterende siloer af samme størrelse og type.

Kort og billede: Indkig til siloerne fra Holkvej 5, nærmeste nabo vest for husdyrbruget.

Kort og billede: Indkig til ejendommen fra Toftevej. Blåt kryds viser en bil på vejen og cirklen viser placeringen af den nye gyllebeholder.

Af hensyn til landskabets nuværende udseende og beplantningsstrukturer omkring husdyrbrugets anlæg bør beplantning omkring anlægget bibeholdes som det er på ansøgningstidspunktet. Ringkøbing-Skjern Kommune finder det ikke nødvendigt, at etablere ny beplantning i forbindelse med denne udvidelse af anlægget.

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Påvirkning af vilde planter og dyr

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk. 1, nr. 1 heder og overdrev indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur.

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegnings af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.

3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Nærmeste Kategori 1-Natur er en hede syd for husdyrbruget. Den ligger i et større område tilknyttet Skjern Å. Der er en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år. I ansøgningen er der regnet med kumulation fra to eller flere ejendomme. Dermed er den maksimale totaldepositionsgrænse på 0,4 kg N/ha/år. Da der ingen merdeposition er, overholdes den tilladte grænse for Kategori 1-Natur med kumulation med to eller flere ejendomme.

Afstanden til heden er 4,6 km. I kraft af den store afstand (mere end 3 km) til kategori 1 naturområder er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af nærmeste Kategori 1-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 1 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 1 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

5,6 km syd for ejendommen ligger Kategori 2-Natur. Det er et mindre overdrev.

I kraft af den store afstand til området (mere end 3 km), er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug, ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af det nærmeste Kategori 2-

Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 2 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 2 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret mose, enge, søer og potentiel ammoniakfølsom skov. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra anlæg	Retning	Merbelastning Kg N/ha (ansøgt i forhold til :)	
			Nudrift	8-årsdrift
Mose/potentiel ammoniakfølsom skov	ca. 1 km	SØ	0,0	0,0
Mose	ca. 1,2 km	Ø	0,0	0,0
§3 sø	ca. 122 meter	N	0,5	0,5

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Ammoniakfølsomme skove

Der er registreret potentielt ammoniakfølsom skov – naturlig lysåbent tilgroet areal inden for 1.000 meter fra husdyrbruget. Ammoniakfølsomme naturligt tilgroet lysåbne skove, er skove, der er vokset op af sig selv på et naturareal fx tidligere hede, mose eller overdrev. Dette bygger på en analyse af § 3 beskyttede arealer, med et trækronedække på ned til 10-20 %. Der er beregnet en merbelastning med ammoniak til skoven på 0,5 kg N/ha/år.

Idet merbelastningen ligger under 1 kg N/ha/år, vurderer kommunen, at projektet ikke vil medføre en ændring af skovens tilstand.

Øvrig natur omkring anlægget

Inden for 300 meter fra staldanlægget forekommer derudover vandhuller, som ikke er Kategori 3-Natur, men § 3-beskyttet natur.

Søer og vandhuller over 100 m² er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 om forbud mod tilstandsændringer. Søer og vandhuller påvirkes af tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende markområder i omdrift. Udgravning og oprensning af søer og vandhuller er som udgangspunkt ikke tilladt uden en dispensation. Det samme gælder aktiviteter, som vil ændre vandhullets vandstand.

De fleste vandhuller beliggende i agerlandet er næringspåvirkede i større eller mindre grad gennem diffus tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende marker i omdrift. Det betyder, at de fleste vandhuller er eutrofe, bortset fra enkelte vandhuller, som ligger sammen med heder eller i skovområder, hvor de ikke påvirkes med næringsstoffer.

Idet vandhullerne ligger omgivet af marker i omdrift, er det kommunens vurdering, at vandhullerne er næringspåvirket. Ammoniakpåvirkningen fra luften vil være af uvæsentlig betydning for vandhullerne, idet bidraget fra markerne er væsentligt større end det der afsættes fra luften.

Der er beregnet en merbelastning med ammoniak på 0,5 kg N/ha/år til vandhullet. Idet merbelastningen ligger under 1,0 kg N/ha/år, vurderer kommunen, at merbelastningen er så minimal, at den ikke vil medføre biologiske ændringer af naturtypens tilstand.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at ændringen af husdyrbruget ikke vil medføre påvirkning af naturområderne.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arterne lever ofte i områder, som i forvejen er beskyttet - f.eks. områder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3. Men i mange tilfælde kan arternes levesteder dog også ligge i eller umiddelbart op til dyrkede marker.

På arealer, der er yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, er det lodsejerens eller brugerens ansvar at disse ikke beskadiges eller ødelægges. Det gælder også for aktiviteter, der normalt ikke kræver tilladelse, f.eks. almindelig landbrugsdrift.

Yngleområder indeholder områder, som er nødvendige for:

- Parring og kurtisering
- Redebygning, hulebygning, fødsel eller æglægning
- Opvækst af unger

Eksempler på yngleområder er padders ynglevandhuller og odderens hule.

Yngleområder dækker også nærliggende arealer, som afkommet er afhængigt af.

Rasteområder er områder, hvor dyrene hviler og som er vigtige for at sikre overlevelsen af enkelte dyr eller bestande, hvor dyrene:

- Opholder sig for at hvile, sove eller overvintre (dvale)
- Opholder sig i skjul i større flokke
- Opholder sig for at opfylde vigtige livsfunktioner, som for eksempel solbadning (for vekselvarmende dyr).

Rasteområder kan være træer, som flagermus benytter til vinterhi eller de solvendte skrænter og diger, som markfirbenet bruger til solbadning.

Følgende arter er registreret i Ringkøbing-Skjern Kommune og de kan derfor forekomme på egnede lokaliteter:

Markfirben – Lever ofte i beskyttede sten- eller jorddiger og holder til på solrige skrånninger. Ofte på steder med bar, løs og sandet jord, eksempelvis heder, klitter, overdrev og råstofgrave. Markfirbenet benytter linjeformede terrænelementer som vejrabatter, skovbryn, levende hegn og stengærder som spredningskorridor.

Spidssnudet frø – Yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Arten er afhængig af, at der nær yngleområdet findes gode levesteder på land, eksempelvis enge og moser. Et yngle- eller rasteområde for padder skal betragtes som et netværk af vandhuller med tilknyttede arealer. Arternes overlevelse og udbredelse sikres ved, at der kan vandles fra et vandhul til et andet.

Grøn kølleguldsmed – Forekommer udelukkende i et mindre antal jyske vandløbssystemer, herunder Skjern Å. Den holder til på solåbne strækninger med hurtigstrømmende, rent og iltrigt vand.

Grøn mosaikguldsmed – Yngler kun i søer, damme og kanaler med forekomst af krebseklo. Yngleområderne ligger ofte i skov og er solbeskinnede. Arten benytter også småsøer i det åbne land. Yngle vandene må hverken være for næringsfattige eller for næringsrige. Rasteområderne er skovlysninger og skovbryn.

Stor kærguldsmed – Arten yngler i mindre, næringsfattige, brunvandede søer ofte omgivet af hængesæk / højmoser. Den foretrækker beskyttet beliggende lokaliteter med både sol og læ. Dog ses den også i fritliggende vandhuller, men ikke hvor der er skygge. Rasteområderne er steder med både sol og læ, som oftest skovbryn eller lysåbne skovveje.

Flagermus, herunder oftest sydflagermus og vandflagermus, men det kan også være andre arter – Yngle- og rasteområder for flagermus er gamle hule træer, bygninger med hulrum og god tilflyvningsadgang udefra. Når arterne spreder sig eller søger føde benytter de ledelinjer i landskabet. Det kan være levende hegn, skovbryn eller vandløb.

Odder – Foretrækker at leve i beskyttede og uforstyrrede vandløb, men kan findes i alle større vandløbssystemer i Jylland. Den forekommer dog også tæt på menneskelig bebyggelse, hvor den er nataktiv. Det der er karakteristisk for yngle- og rasteområdet er, at der som regel er tæt beplantning langs bredderne i form af rørskove, overhængende gamle træer eller kratbevoksninger samt en god fiskebestand i vandet.

Ulv - Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til større skov- og hedeområder med en stor bestand af kron dyr. Foretrækker tyndt befolkede områder, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.

Bæver – Er et nataktivt dyr, som altid lever i tilknytning til ferskvand. Bæverens bo er som regel en hytte på vandløbsbredden, men kan også være gravet ind i bredden. Arten blev genindført i Danmark i

1999 og er under udbredelse. Formålet er at skabe natur, der giver bedre levevilkår for mange truede plante- og dyrearter.

Aktuelle observationer og registreringer:

På godkendelsestidspunktet for denne miljøtilladelse foreligger ingen aktuelle registreringer af bilag IV-arter for den pågældende lokalitet.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der omfattes af nybyggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, hovedsagelig er almindelig omdriftsareal, og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter.
- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøtilladelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåren kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i tilladelser efter [§ 16 b](#) i husdyrbrugloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg

Generelt skal husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., være indrettet således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende, hvor der er en sådan koncentration af dyr, at næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet.

Alle kalve går på fast bund med dybstrøelse.

Kyllingerne produceres som skrabeekyllinger på fast bund med strøelse.

Det er kommunens vurdering, at når staldene er etableret med fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene og de anvendte redskaber, vil der ikke være en påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand fra staldanlægget.

Staldene er desuden indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand, jf. afløbsplanen i bilag 3.

Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg

Generelt skal husdyrgødning føres fra stalden til opbevaringsanlæg, som er etableret og drives i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. må dog også oplagres i marken (markstakke) efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Ansøger oplyser, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde. Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse, og er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Opbevaring af dybstrøelse sker efter lovgivning og overdækkes hvis der ikke sker tilførsel dagligt. Saftafløb/regnvand pumpes til gylletank. Udbringning af dybstrøelse sker efter regler.

Påvirkning fra foderopbevaringsanlæg

Der leveres foder ca. hver 1,5 uge. Foderet blæses direkte ind i fodersiloen.

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

På et husdyrbrug kan der være forskellige typer af brugt vand og saft fra foder og husdyrgødning, som skal håndteres på forskellige måder. Definition af type, krav dertil og beskrivelse af den aktuelle håndtering på Holkvej 7, Skjern er samlet i nedenstående tabel.

Sanitært spildevand
<p>Definition og krav: Afløb fra toilet og køkken i driftsbygninger, skal afledes til et godkendt spildevandssystem. Der skal ansøges om særskilt godkendelse.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: Der er ikke sanitært spildevand fra driftsbygninger.</p>
Regnvand
<p>Definition og krav: Tagvand og vand fra befæstede arealer, som ledes direkte til dræn/faskine i stedet for spildevandssystem. I forhold til de befæstede arealer forudsætter dette, at der ikke er væsentlig risiko for spild af olie eller andre forurenende stoffer på de befæstede arealer. På landbrugsejendomme kan vandet fra tagflader og befæstede overflader afledes til nedsivning eller til vandløb. Alle ændringer af eksisterende afløb skal som udgangspunkt godkendes. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: Eksisterende tagflader er opgjort til 10.228 m². Tagvand på eksisterende bygninger falder diffust til nedsivning på ejendommen. Tagflader på den nye kalvestald er opgjort til ca. 1.072 m². Tagvandet herfra falder ned på det befæstede areal imellem kalvestalden og den nye kalvestald. Det kan ikke opsamles i beholder, da det ikke er muligt at sætte tagrender på stalden, fordi der spredes halm. Halmen samler sig i tagrenderne og stopper dem til. Der vil blive søgt tilladelse til, at tagvandet sammen med det nuværende overflade/regnvand fra de befæstede arealer ledes til nedsivning i åen. Herudover samles regnvand fra ca. 7.200 m² befæstet areal. Regnvand fra tage og befæstet areal ledes via nedsivning til åen.</p>
Møddings- og ensilagesaft
<p>Definition og krav: På møddingspladser skal regnvand, som falder på pladserne og væske der løber fra saftgivende ensilage og fast gødning opsamles i en godkendt beholder og udbringes efter samme regler som gylle og fast gødning.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: Vand/saft fra den nye møddingsplads opsamles og ledes til spildevandstank.</p>
Spildevand fra vaskeplads
<p>Definition og krav: Spildevand fra vask af landbrugsmaskiner skal opsamles i gyllebeholder eller anden godkendt beholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske i marken.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: Der foretages vask af maskiner på vaskepladsen og der påfyldes sprøjte på indrettet plads ved kemirummet. Der er fra begge pladser etableret afløb til spildevandstanken. Der henvises til afløbsplan i bilag 3.</p>

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

Ansøger oplyser:

Bekæmpelsesmidler og kemikalier opbevares i aflåst rum uden afløb. Der opbevares ikke pesticider og sprøjteudstyr på ejendommen, da ansøger varetager opgaver i marken fra anden ejendom.

Olietanken er placeret i bygning 6. Den har en kapacitet på 5900 liter. Den er placeret på fast gulv uden afløb. Spildolietanken er placeret i bygning 8.

Ringkøbing-Skjern Kommune kan oplyse, at generelt skal opbevaring ske, så der ikke er risiko for at forurene jord, vandmiljø og grundvand. Det betyder i praksis, at der ikke må være afløb fra opbevaringsrum, med mindre det fører til en opsamlingsbeholder. Det betyder også, at gulvet skal

være med tæt bund. Spild skal suges op med f.eks. kattegrus eller savsmuld og afleveres til en genbrugsstation.

Påvirkning af grundvand

Anlægget ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser.

Håndtering og opbevaring af affald

Ansøger oplyser:

Affald fra husdyrbruget kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner:

- ☐ Dagrenovation
- ☐ Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- ☐ Farligt affald (lysstofrør og sparepære, spraydåser, oliefiltre, batterier).
- ☐ Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- ☐ Døde dyr. Afhentes af DAKA.
- ☐ Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække etc.).
- ☐ Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale).

Fast affald, snor, plastiksække og lignende opbevares i container, som afhentes af godkendt modtager.

Kanyler og andre skarpe genstande, opbevares i en beholder af slagfast plast og afleveres til dyrlæge.

Elektronikaffald, brugte elpærer og lysstofrør, samt rengjorte medicinflasker af glas afleveres til kommunal modtagestation.

Tabel 4. Affaldstyper og mængder

Affaldstype	EAK-koder	Affaldsfraktion	Årlig mængde	Bortskaffelse
Animalsk affald (Døde dyr)	02 01 02		Varierende Skøn: Max. 7 t	DAKA
Emballage fra sædekorn, foder-leverancer m.m.	02 01 099	50.04 52.07	Max. 500 kg	Kommunal anvist ordning
Emballage rengørings- og desinfektionsmidler	02 01 09	52.07	Max. 50 kg	Kommunal anvist ordning
Medicinrester	02 01 99	05.13	< 0,5 kg	Dyrlæge
Medicinflasker	02 01 10	51.00 52.07	< 20 kg	Almindeligt brandbart.
Medicinsk udstyr	02 01 10	56.20	< 10 kg	Dyrlæge
Andet brændbart affald Træ, bindegarn anden emballage m.m.	02 01 10	62.00 52.07 (ikke PVC) 50.04	Max 5000 kg	Kommunal anvist ordning
Andet ikke brændbart affald, eks. lystofrør	02 01 99	23.00 79.00	< 50 kg	Kommunal anvist ordning

Energi- og vandforbrug

Energi- og vandforbrug (B8)

I tabel 4 er el- og vandforbrug i ansøgt- og nudrift opgivet. Der er ingen stigninger i ansøgt drift, da produktionsarealet er det samme i nu- og ansøgt drift. I vandforbruget er forbruget til mark vanding ikke medtaget.

Tabel 4 Energi- og vandforbrug

	Ansøgt drift	Nudrift
El	110.000 kWh	110.000 kWh
Vand	6.000 m ³	6.000 m ³

Elforbruget er inkl. el til beboelse og opvarmning af vand til mælkeerstatning. Der bruges meget el i forbindelse med kyllingestalden, da der bruges mekanisk ventilation og skal være tændt lys, mange timer dagligt. Udvidelsen af kalvestalden kommer ikke til at betyde det store for elforbruget, da der vil blive begrænset brug af lys og der er naturlig ventilation.

Langt den væsentligste andel af vandforbruget er drikkevand til dyrene, som der ikke kan spares på, da dyrenes vandbehov skal dækkes. Drikkevandsinstallationerne på ejendommen efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild. Eventuelle lækager i systemet identificeres straks og reparerer hurtigst muligt.

På baggrund af ovenstående, forventes det at der ikke vil være en stigning i el- eller vandforbruget, da produktionen af dyr ikke vil stige. Der er foretaget de nødvendige forudsætninger, for at holde forbruget på et respektabelt niveau.

Råvarer og hjælpestoffer (B8)

Dieselforbruget forventes at være på ca. 40.000 liter/år. Der drives ca. 340 ha. Jord fra ejendommen, hvoraf en stor del af dieselforbruget går til markdriften.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

Ansøger oplyser:

Risici og håndtering

Brand (D1f)

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Udslip af miljøskadelige stoffer (D1f)

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kommunens vurdering:

I forbindelse med denne miljøtilladelse, udarbejdes der en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand

Beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand imod påvirkninger fra driften af husdyrbrug er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der er generelle regler der skal overholdes, i forbindelse med etablering og drift af husdyrbrugets anlæg.

Overholdelsen af de generelle regler bliver kontrolleret gennem kommunens miljøtilsyn med husdyrbrugene, og der bliver ved hvert tilsyn foretaget en risikovurdering der anvendes til fastsættelse af tilsynsfrekvensen.

Der er til yderligere sikring imod forurening af jord, grundvand og overfladevand stillet vilkår til:

- Renholdelsen af de arealer der afleder vand til nedsivning eller recipient
- Vedligeholdelsen af afløb, pumper og andet som anvendes til spildevand, restvand og saftafløb
- Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb
- Vask af landbrugsmaskiner
- Håndtering og opbevaring af affald.
- Opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af oplysninger fra ansøger, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte jord, grundvand og overfladevand mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

Lugt

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m³ og 1 LE pr. m³ i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.
- 7 OUE pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:
 - Boligformål
 - Blandet bolig og erhvervsformål
 - Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 15 OUE pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret.

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelse (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Holkvej 2	0	FMK	111,4	111,4	132,5	Ja
Toftevej 19	0	NY	309,6	309,6	831	Ja
Østervænget 3	0	NY	309,6	309,6	794	Ja
Engsig, Skjern Jorder	0	NY	448,5	426,1	4188,4	Ja

Konsekvenszone: 457 meter

Holkvej 2 er den nærmeste nabomatrikel. Afstanden til den nye kalvestald er 98 m, afstanden til den nye gyllebeholder 178 m og 137 m til siloen.

Afstanden fra husdyrbruget til samlet bebyggelse er 732 m.

Afstanden til nærmeste byzone ved Skjern er 4,1 km.

Den korrigerede geneafstand angiver den maksimale afstand, hvor geneniveauet kan overholdes. Denne skal være mindre end den vægtede gennemsnitsafstand til bebyggelsen, hvilket er overholdt for alle områder. Geneafstand til nabo, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveauer for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Beregninger af lugtemissioner fra produktioner

Ansøgt drift

Staldafsnit								
Kyllingehus	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt	Lugt	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
			(LE/s)	(OU/s)		(LE/s)	(OU/s)	
	565256	0	4750,0	15960,0	0	4750,0	15960,0	1900
Slagtekalvestald	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt	Lugt	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
			(LE/s)	(OU/s)		(LE/s)	(OU/s)	
			565370	0		2743,5	11505,0	
	565257	0	2743,5	11505,0	0	2743,5	11505,0	885
NY kalvestald	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt	Lugt	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
			(LE/s)	(OU/s)		(LE/s)	(OU/s)	
	565258	0	2170,0	9100,0	0	2170,0	9100,0	700
Sum			12407	48070		12407	48070	

Nudrift

Staldafsnit								
Kyllingehus	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	
	565259	0	9120,0	30400,0	0	9120,0	30400,0	1900
Slagtekalvestald	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	
		565374	0	2743,5	11505,0	0	2743,5	
	565372	0	2743,5	11505,0	0	2743,5	11505,0	885
Sum			14607	53410		14607	53410	

Der er et fald i lugtemission i forhold til nudrift. Dette skyldes at vi ændrer kyllingetype. I nudrift er der givet tilladelse til konventionelle slagtekyllinger. Dog har ansøger i flere år, siden 2017-2018, produceret velfærdskyllinger, som er af langsomt voksende race, derved en skrabe-kylling. Ansøger ønsker derfor at ændre dyretype. Denne ændring er med til at påvirke lugtgenen i positiv retning og der er derfor en mindre lugtemission i ansøgt drift.

	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)
Nudrift	14.607	53.410	14.607	53.410
Ansøgt drift	12.407	48.070	12.407	48.070
Stigning/fald	2.200	5.340	2.200	5.340

Gyllebeholdere nærmere end 300 meter fra beboelse.

Det er et lovkrav, at gyllebeholdere der indeholder husdyrgødning af svin eller kødædende pelsdyr og ligger mindre end 300 m fra nabobebyggelse på etableringstidspunktet, skal være forsynet med fast overdækning. Medmindre de er lovligt etableret før den 1. januar 2007 eller godkendt før 1. januar 2007.

Der ligger beboelse indenfor 300 meter fra husdyrbrugets gyllebeholdere. Den gamle gyllebeholder er opført inden 1. januar 2007, og er derfor ikke omfattet af kravet om fast overdækning.

Der ligger beboelse indenfor 300 meter fra husdyrbrugets nye gyllebeholder. Beholderen er opført efter 1. januar 2007. Der er derfor krav om, at beholderen skal være forsynet med teltoverdækning, hvis de anvendes til gylle fra svin, kødædende pelsdyr eller biogasgylle med indhold af gylle fra svin eller kødædende pelsdyr. Der er stillet vilkår herom i miljøgodkendelsen.

Støj og rystelser

Ansøger oplyser:

De væsentligste støjkloder på husdyrbruget kommer fra foderleverancer, støj fra transporter, strømaskine mv.

Der er naturlig ventilation i kalvestaldene. I kyllingestalden er der mekanisk ventilation, da kyllingeproduktionen er en lukket produktion.

Støjkilde	Tidsrum
Strømaskine	1 timer i dagtimerne
Interne og eksterne transporter	Normalt i dagtimerne
Korn- og fodertransporter	Dagtimerne
Ind- og udlevering af dyr	Dagtimerne
Lydafgivelse fra husdyrene	Normalt i dagtimerne
Kornvalser	1-2 time dagligt, i dagtimerne
Ventilation	Hele døgnet, da man skal sikre optimal luftkvalitet hos kyllingerne.

Daglig støj vil kunne forekomme i forbindelse med anvendelse af traktoren og strømaskine i forbindelse med strøning. Der strøs ca. 30 min dagligt i morgentimerne. De daglige arbejdsopgaver sker i tidsrummet kl. 7-17.

Interne og eksterne transporter består hovedsageligt af kørsel med traktor og lastbil. Ellers bruges traktoren ca. 1-2 timer om dagen til interne transporter på ejendommen. Der leveres foder ca. hver 1,5 uge. Foderet blæses direkte ind i fodersiloen. Det tager ca. 0,5 time at blæse foderet op i siloen.

Tidspunkter for levering af foder og afhentning af kalve varierer fra gang til gang. Dette afhænger af hvordan køreplanen er for foderleverandør og slagteri. Men generelt foregår arbejdet indenfor normal arbejdstid fra kl. 7-17.

Støj søges minimeret ved vedligehold af maskiner. Maskiner reparerer, så vidt det er muligt, inden døre for at reducere støj.

Der vil forekomme rystelser og vibrationer i forbindelse med tung transport (fodertransport, til- og frakørsel af dyr), ved intern flytning af dyr samt intern transport på ejendommen med traktor og andre større køretøjer.

Kommunens vurdering:

Støjkloder fra husdyrbruget udgøres primært af transporter til og fra husdyrbruget, intern transport på husdyrbruget med strømaskine og traktor samt indblæsning af foder i siloer.

Ansøger har oplyst, at støj fra husdyrbruget ikke er et problem for de omkringboende. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøtilladelse.

Der er i miljøtilladelsen fastsat vilkår om maksimale grænser for støj samt, at såfremt der skulle opstå gener fra støj for de omkringboende, og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages målinger.

Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

Lys

Ansøger oplyser:

Alt lys på ejendommen er LED. Der er vågelys i kalvestalden om natten, der vil ikke være vågelys ved den nye starterstald. Ellers er der i kalvestalden kun tændt lys ved behov. Der bruges, som udgangspunkt naturligt lys.

Lyset er slukket minimum 6 timer i døgnet ved kyllingerne.

På oversigtskortet (figur 9, bilag 3) ses det, at der er placeret tre lyskilder på bygning 1, 2 og 4. Disse er tids- og lysintensitet indstillet.

Kommunens vurdering:

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser:

På ejendommen vil der blive foretaget en generel bekæmpelse af skadedyr. Muldvarper og mosegrise bekæmpes mekanisk i det omfang de måtte forekomme.

Ejendommen anvender "Nomus" og Kiltin A/S aftale angående skadedyrsbekæmpelse. Der er kontrol ca. 4 gange årligt og mulighed for tilkald ved behov. Fluer vil blive bekæmpet med Neporex (effekt mod fluelarver) idet bekæmpelse med aerosoler på voksne fluer ikke er en mulighed. Luftskiftet i en delvis åben stald er for stor til at kunne give den ønskede effekt. Derfor koncentrerer indsatsen mod fluelarverne. Fluebekæmpelsen foregår i overensstemmelse med de fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Det vurderes, at der med ovenstående udføres en effektiv og tilfredsstillende flue- og skadedyrsbekæmpelse.

Kommunens vurdering:

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

Støv

Ansøger oplyser:

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og halm og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget. Det vurderes, at driften, i betragtning af afstanden til naboer og transportvejenes placering, vil kunne foregå, uden at det medfører støvgener.

Oprydning og renholdelse af staldene og nære omgivelser vil bidrage til at minimere støvgenerne.

Støv søges imødegået med god landmandspraksis, hensynsfuld kørsel, god planlægning etc.

Kommunens vurdering:

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

Transport

Kommunen skal i forbindelse med sagsbehandlingen af en miljøtilladelse vurdere, om til-og frakørsel til bedriften vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Generne fra trafik forekommer i forbindelse med til- og frakørsel til bedriften med dyr, foder og husdyrgødning.

Generelt kan der i en miljøtilladelse stilles vilkår til om, at anvende bestemte interne veje samt hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Der kan desuden stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej, samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. (NMK-132-00789 og NMK-132-00839).

Ansøger oplyser:

Der er to tilkørselsveje til Holkvej 7, en vestlig og en østlig. Det er dog hovedsageligt den østlige der bruges erhvervskørsel. Den vestlige er med indkørsel til gårdspladsen.

Størstedelen af transporterne udgøres af transporter med foder, dyr til og fra ejendommen. Der vil umiddelbart ikke være en stigning i antal transporter, da man ikke vil sætte flere kalve ind, men i stedet flytter man småkalvene ud i mindre hold.

Transporterne forventes hovedsageligt at foregå på hverdage inden for normal arbejdstid, dvs. kl. 8-16, men kan til tider foregå i aften- og nattetimerne. Dette vil foregå under hensyntagen til naboernes nattesøvn ved hensynsfuld kørsel efter God Landmandspraksis.

Der afhentes kun døde kyllinger på Holkvej. De døde kyllinger placeres ved indkørslen til grusvejen, for at få dem så langt væk fra produktionen, som muligt, for at minimere smitterisiko. Alle døde kalve køres til Østerbyvej og afhentes af DAKA der.

Transporttype	Antal transporter i ansøgt drift	Antal transporter i nudrift
Halm	100	100
Korn	80	80
Indkøbte foderstoffer	34	34
Dybstrøelse til biogas	110	110
Retur afgasset gylle	100	100
Gyllekørsel	100	100
Brændstof	15	15
Levende dyr fra ejendommen	26	26
Levende dyr til ejendommen	26	26
Døde dyr	52	52
Antal årlige transporter	643	643

Kommunens vurdering:

Antallet af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Døde dyr

Ansøger oplyser, at alle døde kalve køres til Østerbyvej, hvor de afhentes af DAKA.

Det er kun døde kyllinger der afhentes på Holkvej. De døde kyllinger placeres ved indkørslen til grusvejen, for at få dem så langt væk fra produktionen som muligt. På denne måde minimeres smitterisikoen.

Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16b miljøtilladelser skal ske relation til ammoniakpåvirkningen i forhold til følgende områder:

Staldindretning

Management

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

I tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 er der efter denne model fastsat en række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende.

Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

BAT-krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Kyllingehus	Kyllinger, Skrabekyllinger	Eksisterende staldafsnit	0,49	0,49
Slagtekalvestald	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,67	0,67
Slagtekalvestald	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
NY kalvestald	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsættes vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

I ansøgningsystemet er der beregnet ammoniaktabet pr. produktion, som er opnåelig ved anvendelse af BAT på husdyrbruget.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT						
Produktion	Areal (m ²)	BAT krav (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)
(#565256) Kyllinger, Skrabekyllinger	1900	0,49	1	931		
(#565257) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	885	0,67	1	593		
(#565370) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	885	0,84	1	743		
(#565258) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	700	0,84	1	588		

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 2855 kg NH₃-N/år for staldene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 313 kg NH₃-N/år. Det samlede BAT-krav for bedriften er 3169 kg NH₃-N/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 3062 kg NH₃-N/år.

Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således overholdt. BAT opfyldes blandt andet ved at overdække gyllebeholder med telt.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2855	313	3169
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2855	206	3062
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	107
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Staldindretning

Kyllingerne i de eksisterende stalde går på fast gulv med strøelse. Alle slagtekalvene, både i eksisterende samt ny stald, går på dybstrøelse. Med det valgte staldsystem er BAT-niveauet opfyldt. Der er dermed truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra det samlede staldanlæg ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

Foder

Det er BAT, at sikre effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende foderkontroller, således at fodringen stemmer overens med dyrenes behov. Derudover er sundhedsstyring vigtig for en effektiv produktion med lavest muligt forbrug af foder- og hjælpestoffer. Det er bl.a. BAT at reducere indhold af protein og fosfor i foderet.

På husdyrbruget har man gjort følgende fodringsmæssige tiltag:

- Foder optimeres i overensstemmelse med nyeste viden om optimeret næringsstofindhold.
- Anerkendte regler for smittebeskyttelse og sundhedsstyring følges.

Ejer får udarbejdet effektivitetskontroller, hvorved trivsel og tilvækst nøjes overvåges. Ejer køber tilskudsfoder ind til besætningen. Foderet analyseres for kontrol af kvalitet og sammensætning.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til kravene i forhold til optimering af fodring på husdyrbruget.

Energi- og ressourceforbrug

Der aflæses periodevist el- og vandforbrug. Der føres kontrol med forbrug af foder og hjælpestoffer gennem foderplanlægningen.

Vandforbruget forventes at være det samme i ansøgt drift, som i nudrift. Man kan ikke spare på vandforbruget, da langt størstedelen af vandforbruget er drikkevand til kyllingerne og kalvene, som skal have deres vandbehov dækket. For at sikre der ikke er vandspild, bliver bedriftens drikkevandsinstallationer rengjort og efterset jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Elforbruget forventes at være det samme ansøgt drift. Det billigste lys er sollyset. Ved at holde vinduer, ovenlysvinduer og –tagplader rene kan der opnås en besparelse på dette område. Der er kun tændt lys i de mørke måneder ved kalvene. I kyllingestaldene skal der dagligt være lys. Da stalden er et lukket system, er det nødvendigt med kunstigbelysning, for at opnå belysning nok til kyllingerne.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Alt dybstrøelse fra kalvene leveres til biogasanlæg. Det muges direkte ud i en container og køres væk. Det er BAT at fjerne dybstrøelsen med det samme efter udmugning, så det hurtigt fjernes og kommer i et lukket system (biogasanlæg). I det lukkede system sker der ikke udledning af ammoniak.

I nudrift returneres gyllen ikke til Holkvej 7, Skjern men én af ansøgers andre gyllebeholdere på enten Østerbyvej 9, 6900 Skjern eller Arnborgvej 13, 6900 Skjern. Opbevaringskapaciteten på de to nævnte ejendomme er hhv. 2700 m³ og 650 m³. I ansøgt drift returneres ca. 6500 m³ gylle fra biogasanlægget.

I nudriften køres kyllingemøget direkte til udspreddning på markerne. I ansøgt drift vil det sandsynligvis blive leveret til biogasanlægget.

Derudover er der valgt teltoverdækning af gylletanken. Det er med til at reducere ammoniakemissionen fra gylletanken med 50%.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. opbevaring af husdyrgødning.

Alternativer og fravalg BAT

Kommunen vurderer, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

Alternative løsninger

Ansøger har oplyst, at placeringen af den nye kalvestald, gyllebeholder, møddingsplads og silo har været overvejet, men at den valgte placering, anses som værende mest hensigtsmæssig, i forhold til logistik og det omgivende miljø. Alternativet til denne miljøtilladelse er at beholde den nuværende produktion.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver den valgte placering, det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Egenkontrol

Ansøger oplyser følgende i forhold til egenkontrol:

Egenkontrol:

- Forbrug af eksempelvis vand, diesel og energi overvåges via driftsregnskabet.
- Forbrug af råvarer som foder registreres via jævnlige E-kontroller. Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden inden for kvæg. Der tages analyser af grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.
- Bygninger vedligeholdes løbende og ejendommen holdes ryddelig.
- Bedriften fører egenkontrol ved at være tilknyttet sundhedsrådgivning, overvåge gyllepumpning, kontrollere for flydelag, have kontrol af gyllebeholdere samt føre daglig tilsyn med anlæg herunder drikkebrug.

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af ammoniakemission, ammoniakdeposition, samt lugtgeneafstande.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

Udvidelsen af husdyrbruget med en ny slagtekalvestald på i alt 1072 m² med et produktionsareal på 700 m², en ny møddingsplads på 150 m², en gyllebeholder med teltoverdækning samt en ny silo kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer. Der meddeles dispensation til naboskel.

Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

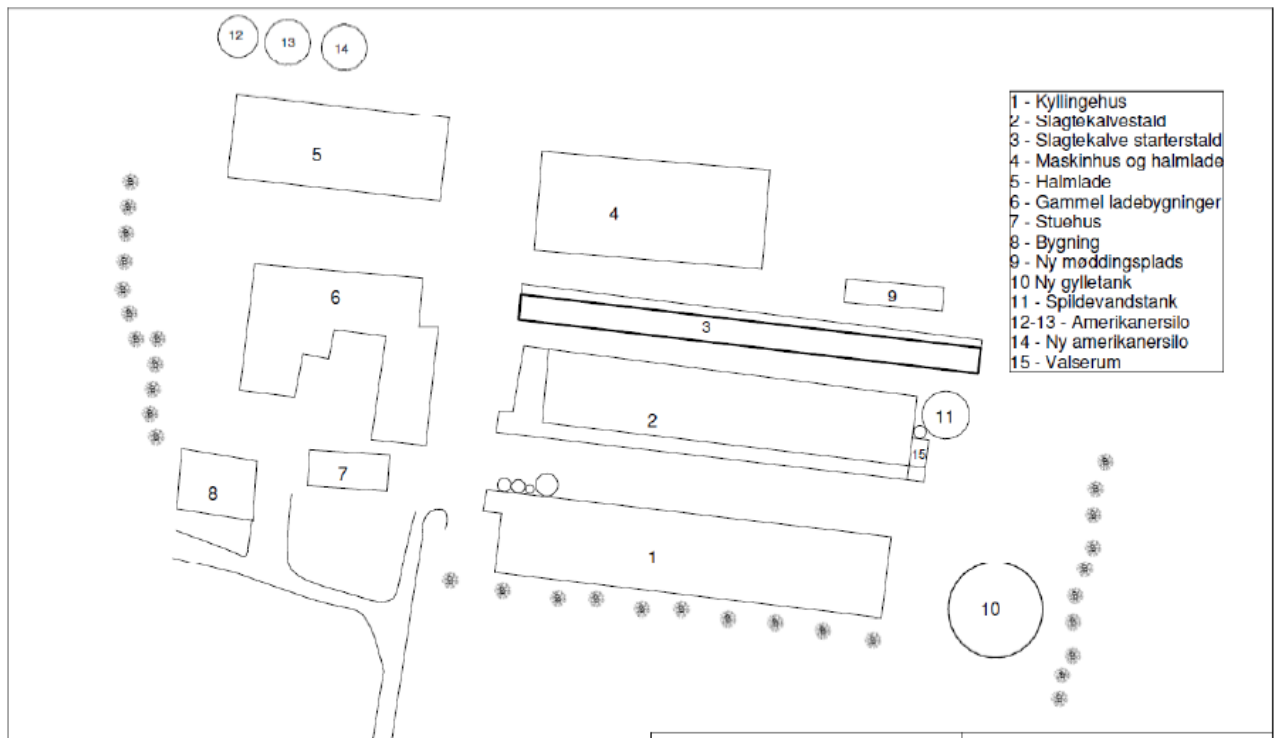
Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

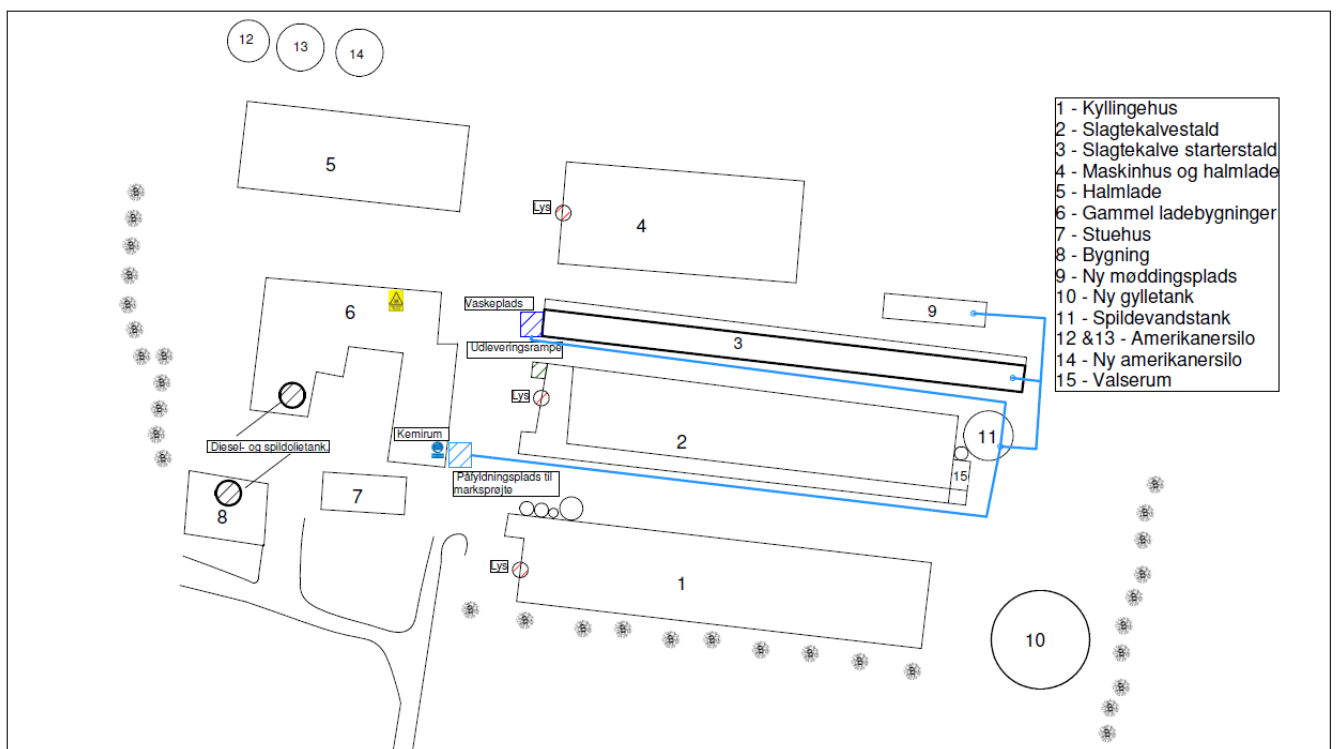
Bilag 1: Situationsplan

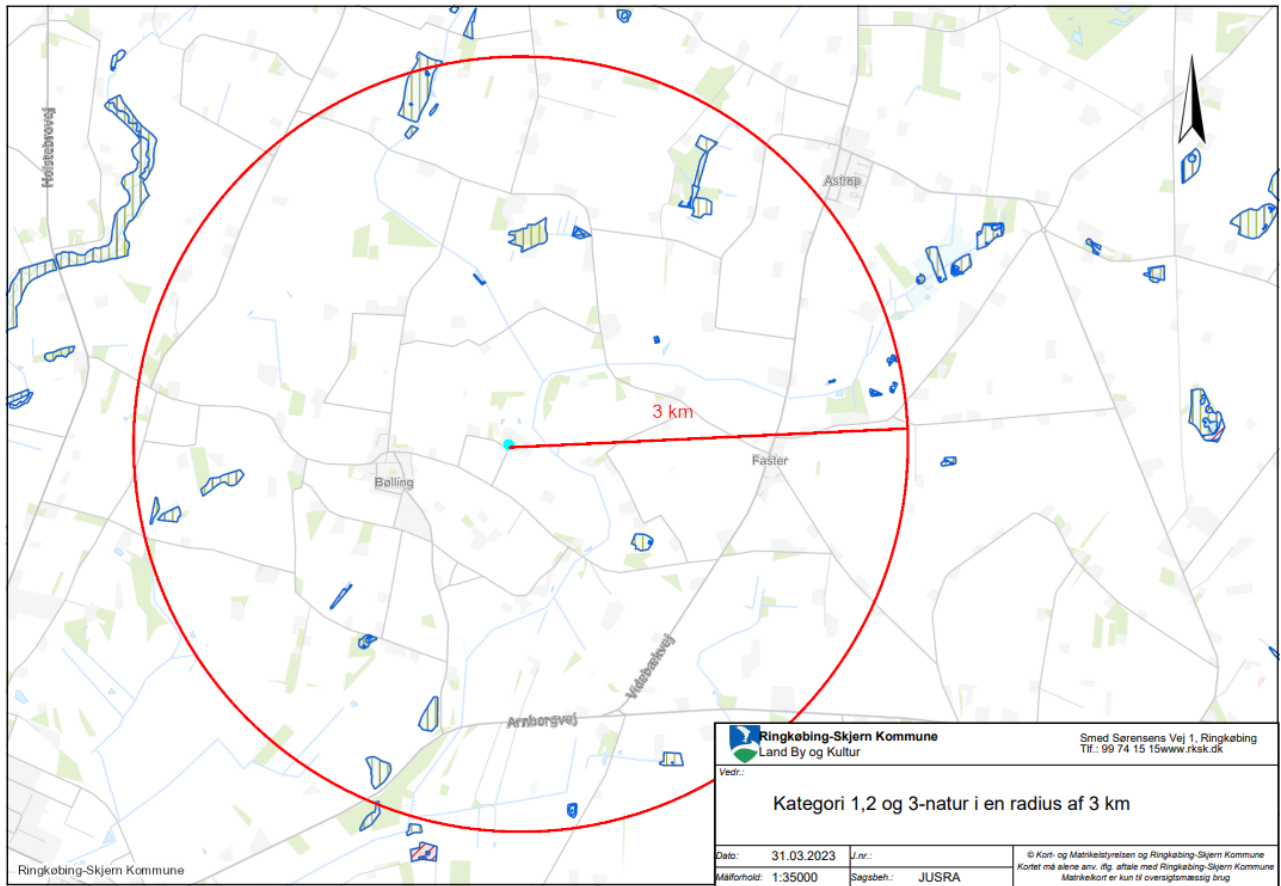
Bilag 2: Bygningsoversigt

Bilag 3: Afløbsplan

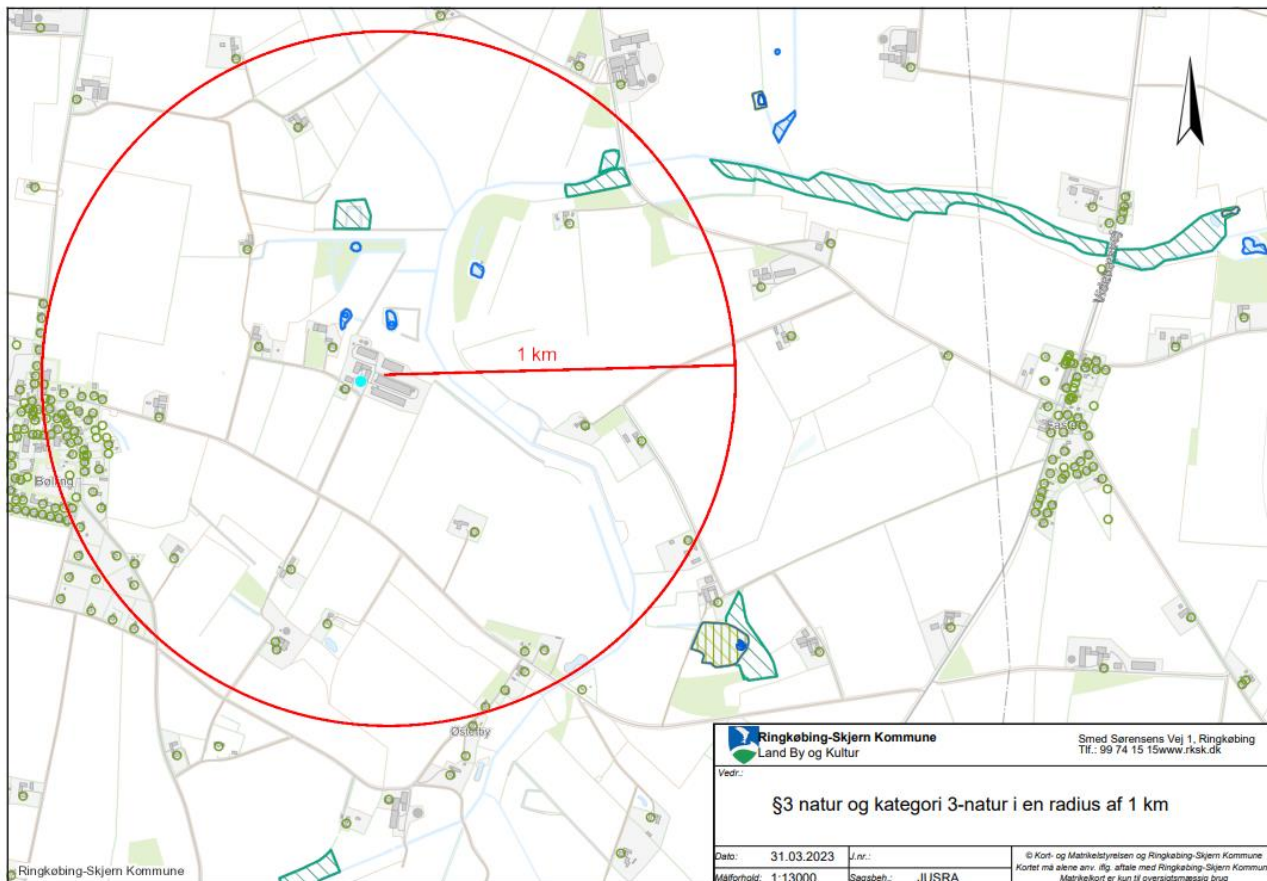

Bilag 4: Natur

24.22.02 Naturkategori Staten

	Kategori 3, Mose
	Kategori 3, Overdrev
	Kategori 3, Hede
	Kategori 1, Hede
	Kategori 1, Overdrev
	Kategori 2, Hede

- **24.22.02 Naturkategori Staten**
- 26.02.02 Beskyttet natur (paragraf 3)**
- **Mose**
- **Soe**
- **Eng**

Bilag 5: Adresser inden for konsekvensradius

Der er foretaget nabohøring inden for konsekvensradius på 457 meter fra lugtcentrum af anlægget. På nedenstående kort er konsekvensradius indtegnat.

